

Onderwerp
Besluit op informatieverzoek

AANTEKENEN

VERZONDEN 09 APR. 2019

Organisatieonderdeel
Korpsleiding
Korpsstaf
Team Juridische Zaken

Behandeld door

Functie
Juridisch adviseur

Telefoon
088-1699047

E-mail
Wobcoördinatiedesk.juridische-
zaken.korpsstaf@politie.nl

Ons kenmerk
2019-0004357 / 5097

Uw kenmerk

In afschrift aan

Datum
Zie stempel.

Bijlage(n)
Conform besluit

Pagina
1

Geachte heer

I. Verzoek om informatie / procesverloop

Bij brief van 20 december 2018 is op grond van de Wet openbaarheid van bestuur bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid een informatieverzoek ingediend tot openbaarmaking van de navolgende onder I. tot en met III. omschreven informatie vanaf 1 januari 2010 tot en met 20 december 2018.

- I. Documenten op het gebied van de totstandkoming van de samenwerking tussen Nederland en de FSB;
- II. Documenten op het gebied van (veranderingen in) het beleid over de samenwerking tussen Nederland en de Russische veiligheidsdienst FSB;
- III. (Overzichts)document van de momenten dat (een delegatie van) de FSB een bezoek bracht aan (medewerkers van) de Nederlandse overheid.

Bij brief van 18 januari 2019 is het informatieverzoek van 20 december 2018 doorgezonden aan de Nationale Politie voor zover dit verzoek betrekking heeft op documenten die mogelijk vanaf 1 januari 2010 tot en met 20 december 2018 bij de Nationale Politie berusten op het gebied van de samenwerking tussen de Nationale Politie en de Russische FSB inzake 'cyberdossiers'.

Bij (verzonden) brief van 23 januari 2019 is de ontvangst van het doorgezonden informatieverzoek bevestigd en is de beslistermijn met 4 weken verdaagd.

Toelichting

Het Team High Tech Crime van de Landelijke Eenheid werkt internationaal samen met vele private en publieke partijen om effectief geavanceerde vormen van cybercrime te kunnen bestrijden. De FSB is één van die partijen. De FSB is, net als het Team High Tech Crime (THTC) dit voor Nederland is, het eerste Russische aanspreekpunt in de internationale bestrijding van grensoverschrijdende cybercriminele aanvallen. Het gegeven dat Russische cybercriminelen in sommige gevallen zowel Nederlandse als Russische belangen aanvallen, is aanleiding tot informatie-uitwisseling tussen THTC en zijn evenknie binnen de FSB.

Als het gaat om internationale politiesamenwerking, dan wordt per criminaliteitsvraagstuk bepaald welke landen van belang zijn bij de bestrijding ervan. Hierbij worden verschillende belangen zorgvuldig afgewogen. De politie is zich bewust van de reële politiek-bestuurlijke en operationele risico's die voortvloeien uit samenwerking met een gecombineerde Russische opsporings- en veiligheidsdienst als de FSB.

Onderwerp
Besluit op informatieverzoek

Datum
Zie stempel

Pagina
2 van 6

II. Overwegingen

Onder inhoudelijke verwijzing naar de bij dit besluit behorende (nadere) overwegingen en motiveringen ben ik van oordeel, dat:

- a. openbaarheid van bestuur een zelfstandige en noodzakelijke voorwaarde vormt voor het functioneren van onze democratie;
- b. er een erkend, maar niet onbegrensd (grond)recht op toegang tot overheidsinformatie bestaat;
- c. als uitgangspunt geldt dat de overheid op een ruimhartige wijze uitvoering geeft aan de openbaarheidswetgeving;
- d. voldoende oog dient te zijn voor gerechtvaardigde belangen die aan openbaarheid van bestuur in de weg kunnen staan en
- e. in het onderhavige geval een spanningsveld bestaat tussen het gestelde belang van openbaarheid in het belang van een goede en democratische bestuursvoering en de in de Wet openbaarheid van bestuur omschreven publieke belangen, zoals het belang van: (a.) de veiligheid van de staat, (b.) de betrekkingen van Nederland met andere staten en/of met internationale organisaties, (c.) interne beraadslaging en (d.) de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

In de context van de reikwijdte van het (doorgezonden) informatieverzoek merk ik op, dat bij de Nationale Politie niet meer dan wel andere dan de hieronder onder I. en II. door de politie opgemaakte documenten berusten.

III. Besluit

Na afweging van de betrokken belangen en toepassing van de uitzonderingsgronden omschreven in artikel 11 van de Wob en/of artikel 10, tweede lid onder a. en/of e. en/ of g. van de Wob en onder verwijzing naar de bij dit besluit behorende overweging(en) en motivering(en) wordt:

- I. De Memo 'Overzicht samenwerking Nederlandse politie met Rusland' d.d. 18-08-2017 (Staf Korpsleiding DO AIS) deels openbaar gemaakt.
- II. De Memo 'Toelichting samenwerking Team High Tech Crime en de FSB' d.d. 22-08-2017 (Team High Tech Crime DLR) deels openbaar gemaakt.
- III. Openbaar gemaakt dat in het tijdvak van 1 januari 2010 tot en met 20 december 2018 (een delegatie van) de FSB in totaal zes keer gedurende een of meerdere -al dan niet aaneengesloten- dagen een bezoek heeft afgelegd aan de Nationale Politie.

Hoogachtend,
de korpschef van politie
namens deze,

Mr. E.M. de Vries MPA
Directeur Korpsstaf

Rechtsbescherming

Indien u zich niet kunt verenigen met de inhoud van dit besluit, kunt u in overeenstemming met de Awb binnen een termijn van zes weken na bekendmaking van dit besluit schriftelijk bezwaar maken. Het bezwaarschrift dient te worden gericht aan de politiechef van de Landelijke Eenheid, ter attentie van de Wob-desk, Postbus 100, 3970 AC Driebergen-Rijsenburg, onder vermelding van het kenmerk van de politie zoals deze is vermeld in het colofon van het besluit.

Het bezwaarschrift moet ondertekend zijn en tenminste bevatten: naam en adres, dagtekening, omschrijving van het besluit waartegen het bezwaarschrift is gericht en de gronden van bezwaar. Er dient een volmacht te worden verstrekt, indien het bezwaarschrift niet door de belanghebbende, maar namens deze wordt ingediend.

De elektronische weg voor het indienen van een bezwaarschrift is niet geopend.

Onderwerp
Besluit op informatieverzoek

Overweging / motivering bij het besluit met kenmerk KNP 2019-

Datum
Zie stempel

Artikel 11 Wob (cijfercode 1.)

Pagina
3 van 6

Gelet op het karakter van de gevraagde gegevens en de bovenvermelde overwegingen is hierop (me)de weigeringsgrond omschreven in artikel 11 van de Wob van toepassing.¹ Bij afweging van het belang van de vrije meningsvorming en/of het belang om in vertrouwelijke sfeer te kunnen brainstormen zonder vrees voor gezichtsverlies en/of het kunnen waarborgen dat bij de primaire vormgeving van het beleid de betrokkenen in alle vrijheid hun gedachten en opvattingen kunnen uiten, tegenover het belang van de openbaarmaking, weiger ik de(ze) documenten geheel openbaar te maken, omdat het (de) document(en) is (zijn) opgesteld met de bedoeling dat dit zou dienen voor eigen gebruik en/of voor het gebruik door anderen binnen de overheid en hierin persoonlijke beleidsopvattingen zijn opgenomen zoals een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van één of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten. Voor zover het (de) document(en) feiten bevatten, zijn deze zodanig met de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen verweven, dat het niet mogelijk is deze feiten en opvattingen los van elkaar te bezien. In aanmerking dient te worden genomen dat het (de) document(en) is (zijn) opgesteld voor uitsluitend het gebruik binnen de kring van de Nationale Politie en Ministerie van Justitie en Veiligheid met de bedoeling (het oogmerk) dat deze voor (toekomstige) strategische en/of operationele besluitvormingsproces(sen) en/of interne oordeelsvorming(en) wordt (kan worden) gebezigd.

Het vertrouwelijke karakter van het (de) document(en) wordt bevestigd (benadrukt) door de rubricering en/of het opschrift van het document en geeft hiermee aan, dat sprake is van een intern document met een aparte status. Uit de (vertrouwelijke) inhoud van (de passages in) het (de) document(en) blijkt dat deze bestemd is (zijn) voor c.q. betrekking heeft op intern(e) beraad(slagings) en daarin persoonlijke beleidsopvattingen zijn vervat en betrekking heeft op en/of gebruikt wordt (kan worden) voor (toekomstige) gezamenlijke beraadslaging en/of oordeelsvorming over de verantwoordelijkheid en/of ondersteuning en/of input en/of leidraad van (voor) strategisch(e) en/of tactische en/of operationele besluitvormingsproces(sen) binnen (ten behoeve van) de Nationale Politie en Ministerie van Justitie en Veiligheid op het gebied van de betrokken bestuurlijke aangelegenheid. In het (de) document(en) zijn persoonlijke beleidsopvattingen opgenomen, zoals een (of meerdere) argument(en), opvatting(en), voorstel(len), aanbeveling(en) of conclusie(s) van één persoon -die (onder)deel uitmaken van een (zeer) beperkte groep van personen. Indien en voor zover dit al mogelijk is of zou zijn, biedt het op punten (individueel) weglakken (opschonen) van specifieke (onder)delen en/of passage(s) in het (de) document(en) -gelet op de aard en/of inhoud en/of samenhang en /of verwevenheid van (feitelijke) feiten en/of opvattingen over die feiten-onvoldoende mogelijkheden.² Ook dan wordt inzage gegeven in, dan wel kan daaruit een (de) persoonlijke mening(en) c.q. beleidsopvatting(en) in een individueel (individuele) of in een algemeen (algemene) geval(len) worden afgeleid. Indien -gelet op de aard van het onderwerp- geen uitvoerige redengeving voor het weigeren van informatie kan worden gegeven, kan slechts worden aangegeven welke documenten kunnen worden aangemerkt als te zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad, waarin persoonlijke beleidsopvattingen zijn vervat. In dit geval is niet verder te motiveren zonder prijs te geven wat ingevolge artikel 11 van de Wob aan de openbaarheid mag worden onthouden.

¹ Uit de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 11 van de Wob (Kamerstukken II 1986/87, 19 859, nr. 3, blz. 13 en 38) volgt dat het interne karakter van een stuk wordt bepaald door het oogmerk waarmee dit is opgesteld. Degene die het document heeft opgesteld moet de bedoeling hebben gehad dat dit zou dienen voor hemzelf of voor het gebruik door anderen binnen de overheid. Met de in artikel 11, eerste lid, van de Wob neergelegde beperking voor persoonlijke beleidsopvattingen in documenten die zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad heeft de wetgever beoogd "dat ambtenaren de vrijheid dienen te hebben ongehinderd hun bijdrage te leveren aan de beleidsvoorbereiding of -uitvoering, en daarover te studeren, te brainstormen, anderszins te overleggen, nota's te schrijven etc. Zij moeten [...] in alle openhartigheid onderling functioneel kunnen communiceren." (Kamerstukken II 1986/87, 19 859, nr. 6, blz. 13). Onder persoonlijke beleidsopvatting wordt verstaan een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van één of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten.

² In geval van verwevenheid mag in beginsel het betrokken onderdeel van het document worden geweigerd op grond van artikel 11 van de Wob. Een bestuursorgaan hoeft niet binnen een zelfstandig onderdeel van een document per zin of zinsdeel te bepalen of verwevenheid een weigering kan rechtvaardigen. Voor zover in documenten voor intern beraad sprake is van feitelijke gegevens waarvan verstrekking niet wegens verwevenheid kan worden geweigerd, geldt dat indien die feitelijke gegevens uitsluitend bestaan uit informatie die uit anderen hoofde reeds openbaar is, deze gegevens niet behoeven te worden verstrekt. Op informatie die naar haar aard (zoals krantenberichten) dan wel van overheidswege al openbaar is gemaakt, is de Wob niet van toepassing.

Onderwerp
Besluit op informatieverzoek

Datum
Zie stempel

Pagina
4 van 6

Niet aannemelijk is dat gehele openbaarmaking van de gevraagde informatie uit oogpunt van een goede en democratische bestuursvoering van betekenis is dan wel daarmee is gediend. Daarnaast dient in aanmerking te worden genomen dat door openbaarmaking van de gevraagde informatie de relatie(s) tussen de betrokken bestuursorganen en/of de specialistische en/of operationele onderdelen van de politie onderling onder druk kan zetten, zodat een goede en democratische bestuursvoering niet daarmee is gediend. In het onderhavige geval is afgezien van gebruikmaking van de in artikel 11, tweede lid, van de Wob neergelegde bevoegdheid omdat niet is gebleken dat een goede en democratische bestuursvoering met openbaarmaking is gediend. In deze context wordt opgemerkt dat de in het document opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen (van de bij de opstelling van het document betrokken persoon) herleidbaar is tot die (één) bepaalde persoon. Gelet op bovenvermelde overwegingen / motiveringen weegt het belang van bescherming van interne beraadslaging dan ook zwaarder dan het belang dat is gemoeid met openbaarmaking van de gevraagde informatie.

Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a Wob. (cijfercode 2.)

Blijkens de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wob, wordt met deze weigeringsgrond beoogd te voorkomen dat de wettelijke plicht tot het verstrekken van informatie tot gevolg zou hebben dat de Nederlandse internationale betrekkingen schade zouden lijden. In Kamerstukken II, 1986/1987, 19 859, nr. 3, blz. 34 is omschreven dat voor de toepassing van deze bepaling het niet noodzakelijk is dat men een verslechtering van de betrekkingen als zodanig met andere landen of met internationale organisaties voorziet. Voldoende is dat men, als gevolg van het verschaffen van informatie ingevolge de wet, voorziet dat het internationale contact op bepaalde punten stroever zal gaan lopen, met als gevolg bijvoorbeeld dat het onderhouden van diplomatieke betrekkingen, of het voeren van bilateraal overleg met landen of internationale organisaties, moeilijker zou gaan dan voorheen, of dat men in die landen of internationale organisaties minder geneigd zou zijn tot het verstrekken van bepaalde gegevens dan voorheen. Gelet op de aard en inhoud van het (de) document(en), die informatie bevat(ten) over de samenwerking tussen het Team High Tech Crime en de FSB, is het aannemelijk dat de Russische autoriteiten openbaarmaking daarvan niet wenselijk achten en bij openbaarmaking van de gevraagde informatie aannemelijk is dat de (diplomatieke)relatie met Rusland en meer specifiek de relatie met de FSB zal verslechteren, wanneer de gevraagde informatie openbaar wordt gemaakt. Gelet op bovenvermelde overwegingen / motiveringen weegt het belang van bescherming van de betrekkingen van Nederland met andere staten en/of met internationale organisaties dan ook zwaarder dan het belang dat is gemoeid met openbaarmaking van de gevraagde informatie. In deze context wordt ten overvloede opgemerkt, dat het Team High Tech Crime (zeer) specialistische cyber(crime)taken uitoefent (onder meer) op het terrein van publieke cyberbeveiliging, cyberbewaking en cyberbescherming van de (inter)nationale en/of mondiale digitale infrastructuur en mitsdien gesteld zou kunnen worden dat deze documenten eveneens de veiligheid van de Staat (zouden) kunnen schaden, bedoeld in artikel 10, eerste lid aanhef en onder b. van de Wob.

Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e Wob (cijfercode 3.)

Gelet op de inhoud en het karakter van de gevraagde gegevens en bovenvermelde overwegingen is hierop (me)de weigeringsgrond omschreven in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e van de Wob van toepassing. Bij afweging van het belang van het voorkomen van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen, rechtspersonen dan wel derden tegenover het belang van de openbaarmaking, weiger ik deze informatie openbaar te maken, omdat openbaarmaking van (bepaal)de informatie zoals onder meer telefoon(doorkies)nummer(s) en/of e-mail en/of internetadres(sen) leidt (kan leiden) tot een te identificeren na(a)men van (een) natuurlijk(e) perso(o)n(en). Het openbaar maken van deze persoonsgegevens -als bedoeld in artikel 4, aanhef onder 1) van de Algemene Verordening Gegevensbescherming - maakt (kan een) inbreuk (maken) op de persoonlijke levenssfeer van betrokkene(n).

Hierbij is van belang dat gelet op de inhoud en/of context en/of samenhang van de onderhavige (persoons)gegevens de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer niet (in) voldoende (mate) beschermd kan worden door anonimiseren en/of beperking van openbaarmaking tot (een) bepaalde

Onderwerp
Besluit op informatieverzoek

Datum
Zie stempel

Pagina
5 van 6

passage(s) en/of tot een gedeelte van dit (deze) onderde(e)(en). Gelet op bovenvermelde overwegingen / motiveringen weegt het belang van bescherming van de persoonlijke levenssfeer dan ook zwaarder dan het belang dat is gemoeid met openbaarmaking van de gevraagde informatie.

Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g Wob (cijfercode 4.)

Gelet op het karakter van de gevraagde gegevens en bovenvermelde overwegingen is hierop (me)de weigeringsgrond omschreven in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g van de Wob van toepassing. Bij afweging van het belang van het voorkomen van onevenredige benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen, rechtspersonen dan wel derden tegenover het belang van de openbaarmaking, weiger ik de in document(en) vervatte informatie openbaar te maken, omdat openbaarmaking hiervan leidt tot onevenredige benadeling van de Nationale Politie en/of (de Minister van) het Ministerie van Justitie en Veiligheid.

In het onderhavige geval gaat het om het belang van de (bescherming van) (bepaal)de communicatie van de betrokken ambtena(a)r(en) en het (de) bestuursorga(a)n(en). Indien ambtenaren bij hun interne (ambts)berichtgeving (op voorhand) er rekening mee moeten houden dat –op verzoek van een ieder- deze informatie achteraf (op grond van de Wob) geheel dan wel deels openbaar gemaakt kan (zal) worden, dan bestaat het (meer dan) reële risico dat ambtenaren zich in hun berichtgeving minder vrij zullen voelen en zich (in de toekomst) terughoudender zullen opstellen en volstaan met het verklaren, kenbaar maken dan wel omschrijven van het hoogst noodzakelijke. Gelet op bovenvermelde kan in redelijkheid worden gesteld dat in het onderhavige specifieke geval het belang van openbaarmaking van de documenten vervatte informatie niet opweegt tegen dat van het belang van onevenredige benadeling van de Nationale Politie en/of de betrokken opsteller van het (de) document(en) en/of (de Minister van) het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Daarom wordt dit (deze) onderde(e)(en) in het (de) betrokken document(en) op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g. van de Wob niet openbaar gemaakt.

Gelet op de aard en inhoud van de gevraagde informatie (onder meer) bestaande uit de beantwoording door de Nationale Politie op de door het Ministerie van Justitie en Veiligheid gestelde bestuurlijk-juridische (rechts)vragen betreffende de onderhavige bestuurlijke aangelegenheid, stel ik mij in redelijkheid op het standpunt dat het belang van het voorkomen van onevenredige benadeling van de Nationale Politie en/of (de Minister van) het Ministerie van Justitie en Veiligheid zwaarder dient te wegen dan het belang van openbaarmaking en dat dit oordeel niet verder is te motiveren zonder prijs te geven wat ingevolge artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob aan de openbaarheid kan dan wel mag worden onthouden.

Het is aannemelijk dat openbaarmaking ertoe leidt dat de opsteller(s) van de memo's in de toekomst terughoudender zullen zijn met wat zij in die berichtgeving(en) (gaan) omschrijven. De overheid heeft in het algemeen belang bij dat de opsteller(s) van (interne) documenten zoals (beleids)nota's, memo's en (gespreks)verslagen vrijelijk en in vertrouwen hun zienswijze(n) en/of advisering(en) kenbaar kunnen maken betreffende de aan de orde gestelde bestuurlijke aangelegenheid. Dit belang zou door openbaarmaking van de gevraagde informatie onevenredig worden benadeeld. Daarnaast is het gelet op de vertrouwelijkheid van het (de) interne document(en) dan ook van belang dat de opsteller(s) van de gevraagde informatie er niet op bedacht behoefden te zijn dat dit (deze) document(en) als zodanig openbaar zouden worden gemaakt. Gelet op bovenvermelde overwegingen / motiveringen weegt in het onderhavige geval het belang om onevenredige benadeling te voorkomen dan ook zwaarder dan het belang dat is gemoeid met openbaarmaking van de gevraagde informatie.

Onderwerp

Besluit op informatieverzoek

Datum

Zie stempel

Pagina

6 van 6

Artikel 10 EVRM

Indien en voor zover impliciet uit het verzoek kan worden afgeleid, dat openbaarmaking van de gevraagde informatie (mede) berust op artikel 10 van het EVRM, overweeg ik als volgt. Onder verwijzing naar de uitspraak van het EHRM (GK) 8 november 2016, Magyar Helsinki Bizottság. Hongarije (nr. 18030/11) kan worden afgeleid dat de onderhavige weigering om de in document I. en II. vervatte gegevens niet te verstrekken, niet in strijd is met het bepaalde op grond van artikel 10 van het EVRM. Volgens vaste jurisprudentie van de ABRS vereist artikel 10 van het EVRM niet dat alle informatie wordt verstrekt of openbaar gemaakt en biedt dat artikel aan de staten die partij zijn bij het verdrag de mogelijkheid bij wet beperkingen te verbinden aan de verplichting om gegevens en documenten te verstrekken of openbaar te maken. Met de bepalingen omschreven in de uitzonderingsgronden in artikel 10 / 11 van de Wob is de beperking van het in artikel 10, eerste lid, van het EVRM vervatte recht om in documenten vervatte (politie)gegevens te ontvangen bij de wet voorzien. De voornoemde bij nationale wet voorziene inbreuk op het recht van artikel 10 EVRM is naar de beoordelingsruimte (margin of appreciation) van de Staat der Nederlanden noodzakelijk in de democratische samenleving, gelet op het beoogde doel, zoals het belang van bescherming van in de gevraagde documenten omschreven persoonsgegevens van anderen (derden). Door na afweging en toetsing van de betrokken belangen de gevraagde informatie op grondslag van voornoemd(e) wetsartikel(en) te weigeren, wordt de uitoefening van het recht om informatie te ontvangen en te delen, zoals beschermd door artikel 10 EVRM, niet gehinderd dan wel ingeperkt op een wijze die raakt aan de essentie van rechten die voortvloeien uit dit artikel. De in artikel 10 en 11 van de Wob omschreven weigeringsgronden staan evenwel niet aan in de weg dat een verzoeker aangeeft dat en waarom in zijn concrete situatie hieraan niet kan worden vastgehouden. In dat geval ligt het op de weg van de verzoeker om (a.) zeer bijzondere omstandigheden te stellen en (b.) aannemelijk te maken dat de verzoeker, ondanks toepassing van de Wob, in de uitoefening van het specifieke recht om op grond van artikel 10, eerste lid, van het EVRM inlichtingen te ontvangen, wordt belemmerd zonder dat dit op grond van artikel 10, tweede lid, van het EVRM is gerechtvaardigd. Bovenvermelde zeer bijzondere omstandigheden -die zouden meebrengen dat van een ongerechtvaardigde belemmering als hiervoor bedoeld sprake is- zijn door de Volkskrant (vooralsnog) niet aannemelijk gemaakt. In het onderhavige geval ben ik van oordeel dat -onder verwijzing naar de overweging(en) en/of motivering(en) bij artikel 11 van de Wob en/of artikel 10, tweede lid onder e. en/of g. van de Wob- het publieke belang van openbaarheid niet opweegt tegen het met de weigering beschermde belang(en), te weten intern(e) beraad(slag)ing(en) en/of de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en/of het voorkomen van onevenredige benadeling.

1 en/of 2 en/of 4

[Redacted text block]

1 en/of 2 en/of 4

De politie werkt met de FSB samen [Redacted] cybercrime¹.
[Redacted] De samenwerking tussen de Team High Tech Crime
van de LE en de FSB wordt in een separate memo verder toegelicht. [Redacted]

Valt buiten
reikwijdte verzoek

[Redacted text block]

Beantwoording vragen

1) [Redacted]

A) [Redacted text block]

Valt buiten
reikwijdte verzoek

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

Valt buiten
reikwijdte verzoek

[Redacted text block]

a) [Redacted text block]

b) [Redacted text block]

1 en/of 2 en/of 4

[Redacted text block]

Overleg Overzicht samenwerking
Nederlandse politie met Rusland
Datum **Fout! Geen tekst met de
opgegeven stijl in het document.**
Pagina 3/5

Valt buiten
reikwijdte verzoek

c) [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

d) [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

e) [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Valt buiten
reikwijdte verzoek

B) [Redacted]
[Redacted]

Valt buiten
reikwijdte verzoek

2) [Redacted]
[Redacted]

Valt buiten
reikwijdte verzoek

3) [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

1 en/of 2 en/of 4

5) De Nederlandse politie heeft een LO in Moskou geplaatst. Daarnaast heeft de politie een flexibele LO (FILO) op het thema cyber ingezet. [Redacted]
[Redacted] De LO is het enige kanaal waarlangs informatie tussen de FSB en de Nederlandse politie uitgewisseld wordt. [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

1 en/of 2 en/of 4

[Redacted] De (fysieke) uitwisseling van gegevens geschiedt echter altijd via de LO. [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

De FILO cyber is gesprekspartner voor de FSB op cybercrime gerelateerde onderzoeken

1 en/of 2 en/of 4

[Redacted text block]

Valt buiten
reikwijdte verzoek

[Redacted text block]

Consequenties minimaliseren samenwerking politie-RF

- [Redacted bullet point]

1 en/of 2 en/of 4

[Redacted text block]

Zie ook bijlage (samenwerking THTC met de FSB).

[Redacted text block]

1 en/of 2 en/of 4

[Redacted text block]

Overleg Overzicht samenwerking
Nederlandse politie met Rusland
Datum **Fout! Geen tekst met de
opgegeven stijl in het document.**
Pagina 5/5

1 en/of 2 en/of 4

Memo

Organisatieonderdeel Team High Tech Crime
Dienst Landelijke Recherche

Behandeld door [redacted] 3
Functie Senior adviseur
Telefoon [redacted]
E-mail [redacted]@politie.nl 3

Aan
Aan Ministerie van Veiligheid en Justitie, DGPOL

Datum 22 augustus 2017
Bijlage(n) 0
Pagina 1

Onderwerp **Toelichting samenwerking Team High Tech Crime en de FSB**

Aanleiding

[redacted]

1 en/of 4

Deze notitie gaat specifiek in op de samenwerking van THTC met de FSB en licht toe waarom deze in de ogen van THTC onontbeerlijk is om de meest geavanceerde en ondermijnende cybercriminele aanvallen op [redacted] uitgevoerd [redacted] door Russischtalige criminelen, te bestrijden. Ook wordt beschreven waarom de FSB hierbij vanuit operationeel oogpunt de meest voor de hand liggende partner is en wat de aard van de samenwerking is. Tot slot wordt ingegaan op de manier waarop THTC de politiek-bestuurlijke en de operationele risico's die gepaard gaan met samenwerking met de FSB ondervangt met tegenmaatregelen.

1) Samenwerking tussen THTC en de Russische autoriteiten beslaat drie tijdsperiodes

[redacted]

- | [redacted]
- | [redacted]
- | [redacted]

[redacted]

1 en/of 4

2) De meest geavanceerde cybercriminele aanvallen op Nederland komen van Russischtalige cybercriminelen

[redacted]

1 en/of 2 en/of 4

Datum 22 augustus 2017
Onderwerp Toelichting samenwerking Team
High Tech Crime en de FSB
Pagina 2/3

3) Visie THTC: Samenwerking met Russische autoriteiten is onontbeerlijk bij de opsporing van Russische cybercriminelen die zich richten op Nederland

[Redacted]

1 en/of 2 en/of 4

Het gegeven dat Russische cybercriminelen zowel Nederlandse als Russische belangen aanvallen op een potentieel ondermijnende manier, [Redacted] is de aanleiding tot de operationele samenwerking tussen het THTC en zijn evenknie binnen de FSB.

[Redacted]

Door deze samenwerking zijn concreet:

- Zeer geavanceerde cybercriminele aanvallen op Nederlandse belangen afgeweed of voorkomen;
- Slachtoffers van deze aanvallen binnen en buiten Europa geïnformeerd;
- Cybercriminele activiteiten van Russischtalige criminelen verstoord;
- Verdachten die zich in Rusland bevonden en zich op Nederlandse belangen richtten aangehouden.

4) [Redacted]

[Redacted]

1 en/of 2 en/of 4

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

5) De Afdeling Informatiebeveiliging van de FSB als aanspreekpunt voor cybercriminaliteit

en/of 2 en/of 4

[Redacted]. De FSB is, net als THTC dit voor Nederland is, het eerste Russische aanspreekpunt in de internationale bestrijding van grensoverschrijdende cybercriminele aanvallen. [Redacted]

[Redacted]

Datum 22 augustus 2017
Onderwerp Toelichting samenwerking Team
High Tech Crime en de FSB
Pagina 3/3

6) [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

1 en/of 2 en/of 4

7) Politiek-bestuurlijke en operationele risico's & voorzorgsmaatregelen

THTC is zich zeer bewust van de reële politiek-bestuurlijke en operationele risico's die voortvloeien uit samenwerking met een gecombineerde Russische opsporings- en veiligheidsdienst als de FSB.

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

1 en/of 2 en/of 4

THTC erkent deze risico's en neemt daarom [Redacted] voorzorgsmaatregelen op politiek-bestuurlijk en operationeel niveau:

- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]

1 en/of 2 en/of 4

3

[Redacted]